

per email

Energetický regulační úřad
Masarykovo nám. 5
586 01 Jihlava

poze@eru.cz

V Praze dne 13. 12. 2016

Připomínky k Návrhu cenového rozhodnutí Energetického regulačního úřadu č. X/2016, kterým se mění cenové rozhodnutí Energetického regulačního úřadu č. 5/2016 ze dne 26. září 2016, kterým se stanovuje podpora pro podporované zdroje energie zveřejněného dne 6. prosince 2016

Vážení,

dne 6.12.2016 zahájil Energetický regulační úřad veřejný konzultační proces k Návrhu cenového rozhodnutí Energetického regulačního úřadu č. X/2016, kterým se mění cenové rozhodnutí Energetického regulačního úřadu č. 5/2016 ze dne 26. září 2016, kterým se stanovuje podpora pro podporované zdroje energie.

Níže předložené návrhy předkládáme společně s našimi členy, oborovými asociacemi jednotlivých obnovitelných zdrojů: Cech aplikovaných fotovoltaických technologií – CAFT, Cech provozovatelů malých vodních elektráren – Cech MVE, Česká geotermální asociace – ČGTA, Česká společnost pro větrnou energii – ČSVE, České sdružení pro biomasu – CZ Biom, Asociace pro využití obnovitelných zdrojů energie - AVOZE.

Vítáme zrychlený postup Úřadu se zkráceným konzultačním procesem a deklarovaným cílem vydání cenového rozhodnutí do konce roku s účinností od 1. 1. 2017.

K uvedenému návrhu si dovoluujeme ve stanoveném termínu podat následující připomínky:

1. Připomínka k čl. I body 2, 4, 5, 7, 9 a 10 návrhu cenového rozhodnutí

Návrh cenového rozhodnutí neobsahuje stanovení podpory pro elektřinu vyrobenou z obnovitelných zdrojů energie v zařízeních, které byly uvedeny do provozu do 31. prosince 2005.

Odůvodnění připomínky:

Nařízení vlády č. 402/2015 Sb., o podpoře elektřiny a tepla z podporovaných zdrojů energie, stanoví, že se podpora neposkytuje na elektřinu z výroben elektřiny z podporovaných zdrojů uvedených do provozu před 1. lednem 2013, pokud dojde ze strany Evropské komise (dále jen EK) k přijetí příkazu k pozastavení podpory, příkazu k navrácení podpory nebo rozhodnutí o navrácení podpory. Do dnešního dne EK žádný podobný příkaz k pozastavení podpory nebo navrácení podpory nevydala (a ani není známo, že by se EK chystala zahájit jakékoliv formální vyšetřovací řízení, jež musí rozhodnutí

předcházet). Postup, kdy by Energetický regulační úřad nestanovil podporu pro výrobu elektřiny z výroben uvedených do provozu před 2006, je tedy v rozporu s nařízením vlády č. 402/2015 Sb.

Podpora pro elektřinu z obnovitelných zdrojů energie vyrobenou ve zdrojích uvedených do provozu do 31. prosince 2005 nepodléhá povinnosti notifikace ze strany členského státu, protože se ve smyslu přímo použitelných právních předpisů EU jedná o existující podporu dle Nařízení Rady (ES) č. 659/1999 čl. 1 písm. b) resp. nařízení Rady (EU) 2015/1589 čl. 1 písm. b).

Z čl. 108 odst. 3 **Smlouvy o fungování EU** (dále jen SFEU) jednoznačně vyplývá, že předmětem notifikace vůči EK jsou jednak záměry členského státu poskytnout novou podporu, jednak změny v existujících režimech podpory. Podle tohoto ustanovení platí, že „Komise musí být včas informována o záměrech poskytnout nebo upravit podpory, aby mohla podat svá vyjádření“. **Notifikaci tedy nepodléhají existující režimy (schéma) podpory**, u kterých nedochází ze strany členského státu k žádné změně či úpravě.

Nařízení Rady (ES) č. 659/1999 ze dne 22. března 1999, kterým se stanovila prováděcí pravidla k článku 93 Smlouvy o ES, definovala mj. v čl. 1 písm. b) bod iv. „existující podporu“ jako podporu, která se považuje za existující podporu podle článku 15 nařízení. Čl. 15 nařízení stanovil, že za **existující podporu se považuje jakákoli podpora, u které uplynula promlčecí lhůta**. Promlčecí lhůtou se ve smyslu toho článku rozumí **lhůta 10 let**, v průběhu které je Komise oprávněna jednat ve věci případného navrácení podpory.

Totožné podmínky pro existující podporu jsou definovány v procesním **nařízení Rady (EU) 2015/1589** ze dne 13. července 2015, kterým se stanoví prováděcí pravidla k článku 108 Smlouvy o fungování Evropské unie, a které nahradilo nařízení Rady (ES) č. 659/1999. Toto nařízení v čl. 1 písm. b) bod iv. definuje „existující podporu“ jako podporu, která se považuje za existující podporu podle článku 17 nařízení. Čl. 17 nařízení potom stanoví, že za existující podporu se považuje **jakákoli podpora, u které uplynula promlčecí lhůta. Promlčecí lhůtou se ve smyslu toho článku rozumí lhůta 10 let, v průběhu které je Komise oprávněna jednat ve věci případného navrácení podpory**.

Platí, že za **rozhodné počáteční datum pro lhůtu deseti let je považováno datum účinnosti právního předpisu stanovujícího režim podpory**, kterým bylo státem potvrzeno její poskytování (ve smyslu bodu (250) Pokynů pro státní podporu v oblasti životního prostředí a energetiky na období 2014–2020 (2014/C 200/01)).

S výše uvedeným souvisí rovněž ustanovení **Pokynů Společenství ke státní podpoře na ochranu životního prostředí (2008/C 82/01)**, které v bodě (198) v kapitole 7.3. Sledování a hodnocení, stanoví, že členské státy pro účely jejich poskytnutí EK musí zajistit vedení podrobné evidence o poskytování podpory na všechna opatření v oblasti ochrany životního prostředí maximálně **po dobu 10 let ode dne poskytnutí podpory**. Obdobné ustanovení pak obsahují i stávající platné a účinné **Pokyny pro státní podporu v oblasti životního prostředí a energetiky na období 2014–2020 (2014/C 200/01)** v bodě (253) kapitole 6. Podávání zpráv a sledování.

Nad rámec výše uvedeného platí, že EK může vždy zahájit posuzování režimu z vlastního podnětu. Právě u existující podpory platí, že je považována za slučitelnou, pokud EK v řízení z vlastního podnětu nestanoví opak, tj. že by EK dospěla k závěru, že je vyplácená podpora neslučitelná s pravidly pro poskytování státní podpory. **O neslučitelnosti podpory může rozhodnout pouze a jen EK**, a to ať už se jedná o podporu existující či eventuálně neoznamovanou, tedy podporu definovanou nařízením Rady (EU) 2015/1589 jako „protiprávní“. V uvedeném nařízení je přímo definován postup pro posuzování

jak existující, tak neohlášené (protiprávní) podpory. Dále jsou také podmínky pro postup posuzování probíhající podpory upřesněny v bodě (248) Pokynů pro státní podporu v oblasti životního prostředí a energetiky na období 2014–2020 (2014/C 200/01).

Na základě všech výše uvedených argumentů je zřejmé, že podpora pro elektřinu z obnovitelných zdrojů energie vyrobenou ve zdrojích uvedených do provozu do 31. prosince 2005 se **považuje za existující podporu, a tudíž nepodléhá povinnosti notifikace ze strany členského státu. V současnosti tuto podporu ani již není možné notifikovat.**

Podle ustanovení § 1 odst. 3 zákona č. 165/2012 Sb. se ustanovení zákona „*upravující postup pro stanovení výše a rozsahu podpory se nepoužijí, pokud by podpora stanovená na jejich základě byla v rozporu s podmínkami pro poskytování veřejné podpory stanovenými právem Evropské unie nebo rozhodnutími Komise vydanými na jeho základě.*“, tj. v případě podpory neslučitelné s vnitřním trhem EU. O neslučitelnosti podpory však může rozhodnout pouze a jen EK.

Energetický regulační úřad neuvedl žádný konkrétní důvod, proč k vypsání podpory pro předmětné zdroje nepřistoupil. Jestliže v odůvodnění návrhu cenového rozhodnutí Energetický regulační úřad k nevypsáním podporám uvedl, že „V případě vydání dalších notifikačních rozhodnutí je Úřad připraven vydat další doplnění cenového rozhodnutí tak, aby mohla být další nově schválená podpora v roce 2017 součástí cenového rozhodnutí“, tak se prohlášení ERÚ nemůže vztahovat na posuzovanou situaci. Podporu pro zdroje uvedené do provozu do 31. prosince 2005 není možné notifikovat, proto ani žádné notifikační rozhodnutí Komisí vydáno nebude.

Neexistuje tak právní důvod, pro který by podpora neměla být Energetickým regulačním úřadem v cenovém rozhodnutí stanovena. Energetický regulační úřad v letošním roce, jakožto i ve všech letech předchozích, podporu pro elektřinu z OZE vyrobenou ve zdrojích uvedených do provozu do 31. prosince 2005 stanovil, přičemž nedošlo k žádné úpravě právních předpisů, která by odůvodňovala pro rok 2017 jiný postup.

Na základě přechodných ustanovení § 54 zákona č. 165/2012 Sb. je pro elektřinu z obnovitelných zdrojů energie vyrobenou ve zdrojích uvedených do provozu do 31. prosince 2005 **zachován nárok na podporu a Energetický regulační úřad je povinen tuto podporu stanovit.** Energetický regulační úřad je ze zákona povinen stanovit veškerou podporu, přičemž správcem zodpovědným za její poskytování je Operátor trhu s elektřinou. Nestanovením této podpory by došlo ze strany Energetického regulačního úřadu k porušení zákona s nutností soudního vymáhání zákonem stanoveného nároku na existující podporu.

Dovolujeme si upozornit, že nevyplácení podpory pro elektřinu z obnovitelných zdrojů energie vyrobenou ve zdrojích uvedených do provozu do 31. prosince 2005 by mělo vážné ekonomické a existenční dopady na provozovatele, kterými jsou v těchto případech malí a střední podnikatelé, zemědělci, a v některých případech organizace se zapojením státu či obce.

Stejně tak je nutné uvést, že jakákoliv podpora **pod prahovou hodnotou de minimis** jako taková nespadá vůbec pod posuzování veřejné podpory dle SFEU, a tudíž ani nemůže být v rozporu s pravidly EU pro poskytování veřejné podpory. To se týká zejména některých malých vodních elektráren, u kterých po roce 2005 nedošlo k provedení kompletní rekonstrukce. V těchto případech k překročení prahové hodnoty podpory *de minimis* nedochází, a ERÚ nemá ani teoretický zákonný důvod k nestanovení takové podpory.

Návrh promítnutí připomínky do návrhu cenového rozhodnutí:

1) Navrhujeme, aby čl. I bod 2. nově zněl:

„2. V úvodním ustanovení se slova „vedené do provozu po 1. lednu 2013 včetně“ vypouštějí.“

2) Navrhujeme, aby v čl. I bodech 4, 5, 7, 9 a 10 návrhu cenového rozhodnutí, kterými se stanovuje nové znění tabulek v části B) odst. (1.6.) - (1.10.) cenového rozhodnutí Energetického regulačního úřadu č. 5/2016 ze dne 26. září 2016, kterým se stanovuje podpora pro podporované zdroje energie pro rok 2017, byla stanovena podpora pro elektřinu z obnovitelných zdrojů energie uvedených do provozu do 31. prosince 2005 (včetně), a to ve výši, kterou Energetický regulační úřad zveřejnil na svých internetových stránkách dne 29. září 2016 v rámci veřejného konzultačního procesu k návrhu cenového rozhodnutí Energetického regulačního úřadu č. X/2016, kterým se stanovuje podpora pro podporované zdroje energie na rok 2017¹

2. Připomínka/nový bod - stanovení podpory tepla s výjimkou tepla z bioplynu

Odůvodnění připomínky:

Energetický regulační úřad nestanovil podporu podpory tepla s výjimkou tepla z bioplynu pro obnovitelné zdroje. Jedinou poznámkou k nevypsáním podporám je uvedeno v odůvodnění v posledním odstavci „V případě vydání dalších notifikačních rozhodnutí je Úřad připraven vydat další doplnění cenového rozhodnutí tak, aby mohla být další nově schválená podpora v roce 2017 součástí cenového rozhodnutí.“.

Máme za to, že k nestanovení podpory není žádný právní důvod, a to hned z několika důvodů popsaných níže.

Podpora výroby tepla ve výrobnách využívající obnovitelné zdroje energie s výjimkou bioplynu má být stanovena podle zákona č. 165/2012 Sb. o podporovaných zdrojích energie. Stanovení podpory, jež pokládáme za zcela v souladu s právním řádem ČR i EU, nelze podmiňovat tzv. notifikačním rozhodnutím Evropské komise o slučitelnosti nové podpory s vnitřním trhem EU, a to bez ohledu na to, že je v tomto případě notifikační řízení vedeno.

Podpora tepla z OZE není veřejnou podporou

Nejedná se o zakázanou veřejnou podporu, resp. o podporu, kterou je členský stá povinný oznámit Komisi, neboť nenaplnuje definici podpory ve smyslu nařízení Rady 1589/2015 Kapitola I čl. 1 písm a). Podpora, na kterou se vztahuje povinnost oznámení, musí dle zmíněného ustanovení naplňovat „všechna kritéria stanovená v čl. 107 odst. 1 SFEU“, podpora formou zeleného bonusu na teplo nespĺňuje podmínku „ovlivnění obchodu mezi členskými státy“. Proto v souladu s právem EU není notifikování povinné, naopak v takovém případě nemá EK právo do systému zasahovat.

¹ http://www.eru.cz/documents/10540/2510654/160829_Návrh+CR+č.+X_2016_VKP.pdf/a8bec2e7-2089-4139-99ef-8dda7aae02d4

Podpora tepla z OZE může být zastavena pouze na základě rozhodnutí Komise

O neslučitelnosti podpory může rozhodnout pouze a jen Evropská komise a to ať už se jedná o podporu neveřejnou, podporu veřejnou existující či eventuálně neoznámenou, v nařízení Rady (EU) 2015/1589 definovanou jako „protiprávní“. Shora uvedené dokládá i postup definovaný právě ve zmiňovaném nařízení Rady (EU) 2015/1589, kterým se stanoví prováděcí pravidla k článku 108 SFEU, v kterých je přímo definován postup pro posuzování jak existující tak neohlášené (protiprávní) podpory. Dále jsou podmínky pro posuzování probíhající podpory upřesněny v bodě 248 Pokyny pro státní podporu v oblasti životního prostředí a energetiky na období 2014–2020 (2014/C 200/01).

Pro letošní rok, stejně jako pro všechny předchozí roky Úřad podporu vždy stanovil. Energetický regulační úřad tedy buď postupuje v rozporu se zákonem, když odmítá podporu těmto zdrojům vypsat, nebo postupoval nezákonně ve všech předchozích letech.

Podle ustanovení §1 odst.3 shora zmiňovaného zákona se ustanovení zákona „*upravující postup pro stanovení výše a rozsahu podpory se nepoužijí, pokud by podpora stanovená na jejich základě byla v rozporu s podmínkami pro poskytování veřejné podpory stanovenými právem Evropské unie nebo rozhodnutími Komise vydanými na jeho základě.*“ tj, v případě podpory neslučitelné s vnitřním trhem EU.

Dále upozorňujeme na skutečnost, že výše a rozsah podpory tepla z obnovitelných zdrojů je stanoven přímo v zákoně č. 165/2012 Sb., tudíž v tomto případě ustanovení §1 odst.3 tohoto zákona nelze použít.

Stejně tak je nutné uvést, že jakákoliv podpora pod prahovou hodnotou **de minimis** jako taková nespadá vůbec pod posuzování veřejné podpory dle SFEU a tudíž ani nemůže být v rozporu s pravidly EU pro poskytování veřejné podpory.

Rovněž je nutné zdůraznit, že Úřad je ze zákona povinen stanovit podporu, přičemž správcem zodpovědným za její poskytování je Operátor trhu s elektřinou.

Dovolujeme si upozornit, že nevyplácení podpory tepla z obnovitelných zdrojů by mělo vážné ekonomické i existenční dopady na zdroje mnohdy provozované obcemi, zásobování tepelnou energií převážně domácnosti. Neposkytnutím podpory dojde k zdražení tepla i případně, odpojování od CZT, nebo tam kde to jde, k zastavení zdroje a nahrazení fosilním zdrojem, což bude mít za následek zhoršení životního prostředí.

Návrh promítnutí připomínky do návrhu cenového rozhodnutí:

V části C) odst. 1) doplnit do tabulky řádek 800, který zní

”

ř./sl.	a	b	c	k
800	Výrobní tepla s výjimkou výroby tepla z bioplynu	-	31.12.2017	51

”

3. Připomínka/nový bod - není vypsána provozní podpora na elektřinu z vysokoúčinné kombinované elektřiny a tepla pro výrobní elektřiny spalující bioplyna v bioplynové stanici uvedené do provozu od 1. 1. 2013 do 31. 12. 2013

Odůvodnění připomínky:

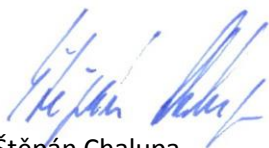
Při stanovení podpory pro bioplynové stanice spuštěné v roce 2013 byl snížen zelený bonus s odůvodněním, že pro zvýšení motivace využití tepla bude navýšen zelený bonus KVET, který snížení základní podpory dorovná. Z tohoto důvodu mají BPS spuštěné v roce 2013 jako jediné o řád vyšší zelený bonus KVET oproti starším výrobním spalující bioplyn. Jednalo se tedy o rozdělení podpory do dvou složek vzájemně provázaných. Tuto myšlenku současné cenové rozhodnutí popírá a výrobním spalující bioplyn z roku 2013 neumožňuje pobírat podporu v původní výši. Podobně jako u podpory obnovitelným zdrojům máme u podpory kombinované výroby elektřiny a tepla za to, že probíhající podpora může být zastavena pouze na základě rozhodnutí komise o neslučitelnosti s vnitřním trhem EU, takové rozhodnutí neexistuje.

Návrh promítnutí připomínky do návrhu cenového rozhodnutí:

Navrhujeme, aby ERÚ vypsál provozní podporu KVET pro výrobní **elektřiny spalující bioplyn uvedené do provozu od 1. 1. 2013 do 31. 12. 2013** takto :

č.ř.	Podporovaný druh energie	Datum uvedení výroby do provozu		Instalovaný výkon výroby [kW]		Kategorie biomasy a proces využití	Zelené bonusy [Kč/MWh]
		od (včetně)	do (včetně)	od	do (včetně)		
774	Výrobní elektřiny spalující bioplyn v bioplynové stanici	1.1.2013	31.12.2013	0	2 500	AF	455

V úctě,

Štěpán Chalupa
předseda Komory OZE

Kontakty:

Štěpán Chalupa – stepan.chalupa@komoraoze.cz, tel: 603 420 387

Jan Habart – jan.habart@komoraoze.cz, 603 273 672